

Maa-aines– ja ympäristölupahakemus Mikko Mikkonen

Elinvval 12.04.2023 § 43
32/11.01.00.05/2023

Valmistelija ympäristönsuojelusihteri Risto Saarinen puh. 044 7255 256 tai
risto.saarinen@kuhmo.fi

ASIA

Päätös maa-ainelain 4 a §:n mukaisesta maa-ainesten ottamislupahakemuksesta sekä ympäristönsuojelulain 27 §:n mukaisesta ympäristölupahakemuksesta kivi – ja sora-aineksen louhintaan, murskaukseen ja varastointiin.

HAKIJA

Mikko Mikkonen
Autiontie 4
88900 Kuhmo

TOIMINTA JA SEN SIJAINTI

Mikko Mikkonen hakee maa-aineslupaa kiviaineksen ottamiseen ja ympäristölupaa louhintaan ja murskaukseen. Toiminta sijoittuu Kuhmon kaupungissa Lammasperän kylän Mustakorpi nimiselle tilalle 290–407–15–22.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE

Maa-ainesten otto vaatii luvan maa-ainelain (MAL 555/1981) 4 §:n mukaan. Ympäristölupahakemus perustuu ympäristönsuojelulain (YSL 527/2014) 27 §:ään ja lain liitteen 1 tauluko 2 kohtiin 7 c ja e, sekä lain 29 §:ään.

Maa-ainelain 4 a §:n ja ympäristönsuojelulain 47 a §:n mukaan maa-ainesten ottamista koskeva lupahakemus ja samaa hanketta koskeva ympäristölupahakemus on käsiteltävä yhdessä ja ratkaistava samalla päätöksellä, jollei sitä ole erityisestä syystä pidettävä tarpeettomana.

LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen on toimivaltainen viranomainen ympäristönsuojeluasetuksen (713/2014) 2 §:n kohtien 6 a ja b mukaan sekä kohdan 12 b mukaan.

ASIAN VIREILLETULO

Hakemus on saapunut lupaviranomaiselle 17.1.2023.

TOIMINTAA KOSKEVAT LUVAT JA SOPIMUKSET

Alueella ei ole aikaisempaa maa-ainesten ottoa.

ALUEEN KAAVOITUSTILANNE

Kainuun maakuntakaavassa suunnitelma-alueen kohdalla ei ole merkintöjä. Alueella ei ole kuntatason kaavoja.

LAITOKSEN SIJAINNIN TILAN YMPÄRISTÖOLOSUHTEET

Toiminta-alue sijoittuu Iso Lehtovaara nimiselle alueelle, joka sijaitsee noin 25 km Kuhmon keskustajamasta itä-koilliseen. Ottamisalueelle kuljetaan Niemiskyläntien kautta. Alueella ei ole asema- eikä yleiskaavaa. Alue sijaitsee metsäisessä maastossa, eikä alueen läheisyydessä ole suojele- tai pohjavesialueita.

Lähin asuinalue sijaitsee noin 1,4 km:n ja loma-asunnot noin 800 m:n etäisyydellä toiminta-alueesta.

Lähin vesistö Iso Lehtojärvi sijaitsee noin 900 m:n etäisyydellä ottamisalueelta.

OTTAMISSUUNNITELMA

Maa-aineslupa

Alueelta on suunniteltu otettavaksi kivi- ja sora-aineksia 11 000 m³ seuraavan kymmenen vuoden aikana. Ottamisalueen kokonaispinta-ala on 1,35 ha. Ottoaluetta käytetään myös tukitoiminta-alueena.

Ympäristölupa

Ympäristölupaa haetaan toimintakokonaisuudelle, joka käsittää kiviaineksen louhintaa, räjäytystä ja murskauksen erilaisiksi kiviaineslajeiksi. Hakemuksen mukaan toimintaa on 1–2 kk, elo- lokakuun välisinä aikoina. Louhintaa ja murskausta suoritettaisiin keskimäärin 1 vuoden välein maksimissaan 1–3 viikkoa kerrallaan.

Hakemuksen mukaan toiminta-aikoina suoritetaan räjäytystä ja porausta, louheen rikotusta sekä murskausta, kuormaamista ja kuljetuksia suoritetaan ma – pe klo. 5.00–22.00.

KUULEMINEN

Hakemuksesta on julkaistu kuulutus Kuhmon kaupungin virallisella ja sähköisellä ilmoitustaululla 20.1.2023 sekä paikallislehti Kuhmolaisessa. Hakemusasiakirjat ovat olleet nähtävillä 20.1.2021 – 20.2.2023 välisen ajan.

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksesta on jätetty muistutus alueen kiinteistöjen toimesta, jonka on allekirjoittanut 18 henkilöä.

Kohde on erillinen oma kiinteistö muiden yksityisen kiinteistöjen sisällä. Kohteen välittömässä lähiympäristössä Ison ja Pienen Lehtojärven rannalla on yhteensä 8 vapaa-ajankiinteistöä (ks. karttakuva) ja 1 vakituinen asuinalue. Kaikki naapurikiinteistöt ovat yksityishenkilöiden hallussa. Iso-Lehtovaara on Niemiskylän korkeimpia vaaroja.

Ensisijainen vaatimuksemme:

Me allekirjoittaneet vastustamme kohteen käyttöä maa-aineksen ottamiseen seuraaviin syihin vedoten.

- 1) Melu- ja pölyhaitta. Maa-aineksen käyttölain (1981/555) 3§:n mukaisesti toiminnasta ei saa aiheutua asutukselle tai ympäristölle vaaraa tai kohtuullisin kustannuksin vältettävissä olevaa haittaa. Kohteen perustaminen, kallioaineksen räjäyttäminen ja murskaaminen sekä kohteelle suuntautuva raskas liikenne tuottavat alueelle tärinä- ja äänimelua sekä pölyä. Näistä on haittaa loma-asuntojen sekä asuttujen talojen asukkaille, toisin kuin hakijalle itselleen, joka asuu toisaalla. Ympäristölupahakemuksessa (kohta 20) nämä vaikutukset kielletään kokonaan.
- 2) Ympäristövaikutusten arvioinnin puutteellisuus. Ympäristönsuojelulain (2014/957) 7§:n mukaisesti toiminta on järjestettävä ennaltaehkäisevästi niin, että siitä ei aiheudu haittaa ympäristölle. Suunnitelmasta puuttuu ympäristövaikutusten kattava arviointi sekä selvitys, millä tavoin avolouhoksen valumavedet käsitellään ja millaisia vaikutuksia toiminnalla on pohjavesiin (ympäristölupahakemus, kohta 20). Tällä hetkellä kohdealueen valumavedet ohjautuvat ojien kautta suoraan naapurikiinteistöille ja vesistöön. Tämän vuoksi myös avolouhoksen jätevalumat ohjautuvat Isoon Lehtojärveen, joka on jo muutoinkin kärsinyt sameasta vedestä aikaisempien ojitusten vuoksi. Isossa-Lehtovaarassa on kalliopoimujen välissä luonnonmukaisia lähteitä, joita mökkiläiset hyödyntävät juomavedenotossaan ja joista osa purkautuu Iso-Lehtojärven pohjan kautta. Louhoksen vaikutusta näihin lähteisiin, pohjavesiin ja Ison-Lehtojärven luonnontilaisuuteen ei ole selvitetty hakemuksessa.
- 3) Kiinteistöjen arvon aleneminen. Avolouhoksen läheinen sijoittaminen ja sen toiminta alentavat kiinteistöjen arvoa. Tästä aiheutuu merkittävää haittaa loma-asuntojen omistajille, koska se vaikeuttaa myös kiinteistöjen jälleenmyyntiä tulevaisuudessa.
- 4) Vaihtoehtoisen ratkaisun mahdollisuus. Edellä mainittujen syiden lisäksi ympäristönsuojelulain (2014/957) 11§:n mukaisesti sijoituspaikan valinnassa on huomioitava myös vaihtoehtoiset ratkaisut. Mikkonen on sijoittanut maa-aineksen ottopaikan muiden yksityisten kiinteistöjen keskelle. Luvan hakijalla olisi mahdollisuus sijoittaa maanottopaikka sellaiselle alueelle, josta ei aiheudu haittaa ulkopuolille. Mikkosella itsellään tai hänen lähipiirillään on runsaasti vaihtoehtoisia maa-alueita kohdealueen läheisyydessä muutamien kilometrin päässä Kytölehdon suunnassa. Nämä alueet sijaitsevat hyvien tieyhteyksin päässä ja sellaisella alueella, joissa ei ole muiden yksityisten kiinteistöjä eikä loma-asuntoja.

Vetoamme hakemuksen hylkäämisen puolesta, koska Mikkosella on olemassa vaihtoehtoinen ratkaisu, josta ei olisi haittaa sivullisille ja joka palvelisi yhtä hyvin hänen tarkoituksensa.

Toissijainen vaatimuksemme, jos hakemus hyväksytään:

- 1) Vaadimme ympäristölupahakemuksessa mainittujen käyttöaikojen korvaamista aikavälille 8.00–17.00 sekä toimenpidekieltoa kesälomakuukausien (1.6–31.8) väliselle ajalle.
- 2) Vaadimme ympäristövaikutusten luotettavaa asiantuntija-arviota valumavesien ja pohjavesien osalta sekä näiden pohjalta tehtyä toimenpidesuunnitelmaa, jotta louhoksen valumavedet ja kallion rikkominen eivät vahingoittaisi ympäröivää metsäluontoa, Ison Lehtovaaran maaperää sekä Isoa Lehtojärveä.

Hakija on antanut vastineen muistutuksiin ja huomautuksiin 28.2.2023 sähköpostitse. vastineessa todetaan mm. seuraavasti

Vastaus 14.2.2023 tulleeseen vastinepyyntöön koskien maa-aines – ja ympäristölupahakemusta Iso-Lehtovaaran kallioalueelle.

Vastineet huomautukseen kohdittain:

1. Melu- ja pölyhaitta:

Maa-aineksen suunniteltu ottopaikka sijaitsee verrattain kaukana olemassa olevista loma- ja vakinaisista asunnoista. Ottopaikka on Iso-Lehtovaaran pohjoispuolella ja huomautuksen antaneet kiinteistöt eteläpuolella. Pölyn kulkeutuminen vaaran yli on epätodennäköistä. Suunnitellut ottomäärät ovat pieniä ja kertaluontoisia ja varsinainen louhiminen kestää yksittäisiä päiviä, joten melu ja pölyhaitta on olematon. Louhiminen voidaan suunnitella loma-ajan ulkopuolelle, jolloin haittaa ei lomakiinteistölle ole. Lisäksi on huomioitava, että Niemiskylän alueelle on suunnitteilla noin 30 km metsätien perusparannusta, joihin tuo murske on ajateltu käyttää. Mikäli haettava lupa evätään, joudutaan murske kuljettamaan kohteisiin noin 30 km kauempaa rekoilla. Tästä lisäkuljuksesta koituu merkittävää melu- ja pölyhaittaa kyläläisille. Lisäksi tien perusparannushankkeissa on velvollisuus pyrkiä minimoimaan hankkeen hiilijalanjälki. Paikallinen maa-aineksen ottopaikka minimoisi hiilijalanjäljen.

2. Ympäristövaikutusten arviointi:

Maa-aineksen otossa tullaan noudattamaan kaupungin ja ely-keskuksen antamaa ohjeistusta.

3. Kiinteistöjen arvon aleneminen:

Kiinteistöjen arvoon vaikuttaa merkittävästi kulkuyhteydet kiinteistölle. Paikallinen, edullinen murske helpottaa kulkuyhteyksien kunnossapitämistä. Ottopaikka ei tule näköyhteyteen yhdenkään kiinteistön kanssa eikä melua tule murskeasemalta kuin satunnaisesti, ei liene negatiivista vaikutusta kiinteistöjen arvoon sitenkään.

4. Vaihtoehtoiset ratkaisut:

Ottopaikkaa etsiessä kartoitettiin Niemiskylän alue pääpiirteittäin. Aikoinaan Niemiskylällä on ollut soranottoaikat Särkkä-palolla ja Kauniskankaalla. Molemmat ottopaikat on suljettu ja maisemoitu. Selvitettiin ko. Ottopaikkojen uudelleen avaamista, mutta molemmat alueet on FSC-sertifioitu ja näin ollen soranotto kielletty.

Hakijalla on mainittu olevan muita soveltuvia paikkoja maa-aineksen ottoon. Ainoa alue, jossa kallio olisi murskattavissa on Iso-Tuohivaaran länsipuolella. Mikäli soranotto perustettaisiin sinne, olisi tieverkkoa rakennettava noin 5 km uudelleen ja silloinkin se soveltuisi vain kuivan kesäkauden ja talviajan käyttöön. Lisäksi suunniteltujen tien perusparannushankkeiden kuljetusmatka jatkuisi noin 10 km:llä. Käytännössä maa-aineksen ottopaikan tulee olla saavutettavissa myös kelirikkoaikana, tähän soveltuu haettu Iso Lehtovaaran alue hyvin. Käytännössä siis vaihtoehtoisia ratkaisuja ei paikalle ole.

Lausunnot

Maa-aineslupahakemuksesta on pyydetty lausuntoa Kainuun ELY- keskukselta. Kainuun ELY- keskus toteaa lausunnossaan 28.2.2023 seuraavaa:

Mikko Mikkonen hakee maa-aines- ja ympäristölupaa kallion louhimiseen ja murskaamiseen asiakohdassa mainitulle alueelle, joka sijaitsee noin 25 km Kuhmon keskustaajamasta itä-koilliseen. Lupaa haetaan 11000 k-m³ määrälle, luvan kesto olisi kymmenen vuotta. Ottamisalue olisi 1,35 ha. Alin ottamistaso olisi tasolla +137,500 (N2000).

Kainuun ELY -keskus katsoo, että mikäli toiminnalle myönnetään maa-ainesten ottolupa, on luvassa huomioitava seuraavat asiat:

Alueelle on sijoitettava 1–2 korkeusmerkkiä, joista ottamistaso voidaan tarvittaessa tarkistaa. Tason tulee olla korkeusjärjestelmässä N2000 tai muussa valtakunnallisessa korkeusjärjestelmässä.

Toiminnanharjoittajan on varmistettava oton aikana, että pohjaveden ja maanpinnan välinen korkeus tulee olla aina vähintään metri.

Jälkihoitotyöt on tehtävä luvan voimassaolon aikana. Kallioperän rakenne, kuten kivilajien suuntaus ja rikkonaisuusvyöhykkeet on huomioitava kallion louhinnassa ja jälkihoidossa rakenteiden vakauden ja turvallisuuden takaamiseksi.

Louhinta-alueen valumavedet on selkeytettävä asianmukaisesti ennen niiden päätymistä ojaan tai vesistöön.

Maa-ainestenotto on järjestettävä siten, että alue on turvallinen siellä liikkuville maa-ainestenoton aikana ja sen päätyttyä.

Työkoneissa on oltava ajoneuvokohtainen öljyntorjuntakalusto.

Ottamisalueelle ei saa sijoittaa suojarakenteettomia öljytuotteiden säiliöitä. Öljyvahinkoihin tulee varautua ennakolta ja mahdollisesta vahingosta on välittömästi ilmoitettava pelastuslaitokselle.

Maa-ainesuorituksen haltijan on ilmoitettava lupaviranomaiselle vuosittain otetun aineksen määrä ja laatu tammikuun 31. päivään mennessä. Luvan haltija voi lähettää tiedot suoraan lupaviranomaiselle paperisella lomakkeella tai vaihtoehtoisesti sähköisesti suomi.fi -palvelun kautta. Notto -rekisteriin.

Ympäristölupaan on sisällytettävä seuraavat ehdot:

Toiminnassa on noudatettava valtioneuvoston kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta antamaa asetusta (800/2010), ja lupamääräysten tulee olla asetuksen mukaisia.

Räjätystyössä on noudatettava, mitä asiasta ympäristönsuojelulaissa, ja valtioneuvoston asetuksessa räjäytys- ja louhintatyön turvallisuudesta ja muussa lainsäädännössä säädetään.

Ympäristönsuojelusihteerin esitys:

Elinvoimavaliokunta päättää myöntää Mikko Mikkoselle liitteen mukaisen maa-ainesuorituksen lain 4 §:n ottamislupa ja ympäristönsuojelulain 27 §:n mukaisen ympäristölupa kiviaineksen louhinnalle ja kiviaineksen murskaukselle edellyttäen, että toiminnassa noudatetaan hakemuksia sekä alla olevia

määräyksiä. Luvan mukainen kiviaineksen määrä on 11 000 m³ ja luvan voimasaoloaika kymmenen (10) vuotta siitä alkaen, kun lupa on saavuttanut lainvoiman.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET JA MUUT SÄÄNNÖKSET

Ympäristönsuojelulaki (527/2014)
Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014)
Jätelaki (646/2011)
Valtioneuvoston asetus jätteistä (179/2012)
Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista (993/1992)
Valtioneuvoston asetus kaivannaisjätteistä (190/2013)
Laki eräistä naapuruussuhteista (26/1920)
Maa-aineslaki (555/1981)
Valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta (926/2005)
Valtioneuvoston asetus kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010)
Hallintolaki (434/2003)

Päätös annetaan julkipanon jälkeen 18.4.2023. Päätöstä koskeva ilmoitus on julkipantuna kaupungin ilmoitustaululla 17.4.2023 – 17.5.2023. Päätöksen antamisesta kuulutetaan Kuhmon kaupungin virallisella ilmoitustaululla ja kuulutuksen julkaisemisesta ilmoitetaan paikallislehdissä. Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeudelta. Valitusosoitus on liitteenä. Päätöstä on noudatettava mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta, ellei valitusviranomainen toisin määrää.

Esittelijä Tekninen johtaja Juntunen Jari

Päätösehdotus

Elinvoimavaliokunta päättää myöntää Mikko Mikkoselle liitteen mukaisen maa-aineslain 4 §:n ottamisluvan ja ympäristönsuojelulain 27 §:n mukaisen ympäristöluvan kiviaineksen louhinnalle ja kiviaineksen murskaukselle edellyttäen, että toiminnassa noudatetaan hakemuksia sekä alla olevia määräyksiä. Luvan mukainen kiviaineksen määrä on 11 000 m³ ja luvan voimassaoloaika kymmenen (10) vuotta siitä alkaen, kun lupa on saavuttanut lainvoiman.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET JA MUUT SÄÄNNÖKSET

Ympäristönsuojelulaki (527/2014)
Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014)
Jätelaki (646/2011)
Valtioneuvoston asetus jätteistä (179/2012)
Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista (993/1992)
Valtioneuvoston asetus kaivannaisjätteistä (190/2013)
Laki eräistä naapuruussuhteista (26/1920)
Maa-aineslaki (555/1981)
Valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta (926/2005)
Valtioneuvoston asetus kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010)
Hallintolaki (434/2003)

Päätös annetaan julkipanon jälkeen 18.4.2023. Päätöstä koskeva ilmoitus on julkipantuna kaupungin ilmoitustaululla 17.4.2023 – 17.5.2023.

Päätöksen antamisesta kuulutetaan Kuhmon kaupungin virallisella ilmoitustaululla ja kuulutuksen julkaisemisesta ilmoitetaan paikallislehdissä.

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeudelta. Valitusosoitus on liitteenä. Päätöstä on noudatettava mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta, ellei valitusviranomainen toisin määrää.

Asiantuntijana kuultiin ympäristönsuojelusihteri Risto Saarista.

Päätös Elinvoimavaliokunta yksimielisesti hyväksyi esittelijän päätösehdotuksen.

Timo Piirainen poistui tämän asian käsittelyn jälkeen klo 17.42.